

7-14556

18 Şubat 2013

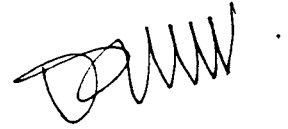
Sayı : 64272063-610-606
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-14556)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 03.01.2013 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-101014 sayılı yazısı.

Şırnak Milletvekili Sayın Hasip KAPLAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/14556 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.



Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (1 Sayfa)

ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN HASİP KAPLAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/14556)

Sorular 1, 2, 3:

İran döviz gelirinin önemli bir kısmını petrol ve doğal gaz satışlarından karşılıyor. En önemli müşterisi de Türkiye'dir. Türkiye İran'dan doğal gaz ve petrol alıyor ama bunun parasını ödemekte zorlanıyor. ABD'nin zorlaması, Batının büyük ülkelerinin İran'ı sıkıştırmak için uyguladıkları ambargodan dolayı Uluslar arası bankacılık sistemini kullanamıyor. Bu yollar kapalı olunca İran'dan alınan doğal gaz ve petrolün karşılığı olarak altın ödenmektedir. Doğal olarak bu da altın ihracatı gibi gösterilerek rakamın yukarıya yükselmesine neden olmaktadır. Bakan Sayın Yıldız'ın bir açıklamasında "Doğal gaz karşılığında ne verildiği bizim için önemli değil altın olur, patates olur başka şey olur" dediği basına yansımıştır.

-Türkiye yıl içinde İran'dan ne kadar doğal gaz ve petrol almıştır? Bunun karşılığında İran'a ne verilmiştir?

-Altın veya başka bir şey verildiyse ne kadar verilmiştir.

-Doğal gaz ve petrol karşılığında İran patates istemiş midir? İstediyse ne kadar patates verilmiştir?

Cevaplar 1, 2, 3:

İran'dan alınan ham petrolün bedeli 2010 yılı Temmuz ayından itibaren Türk Lirası cinsinden ve Halkbank vasıtasıyla ödenmekte olup 2012 yılı ilk dokuz aylık dönemde İran'dan 5.878 milyon ton ham petrol alımı gerçekleştirilmiştir.

Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmaları 20-25 yıllık uzun dönemli uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari akitler olup, bu Anlaşmaların hükümleri ticari gizlilik içermektedir. Gizli tutulan konuların açıklanması anlaşmaya aykırılık teşkil eder. Bu durum gerektiğinde anlaşmanın feshi veya bu nedenle doğan zararın giderimi gibi yaptırımlara yol açabilir. Anlaşmalarda yer alan fiyat maddesi de aynı gizlilik hükümlerine sahiptir. Anlaşmalardaki gizlilik maddesine aykırı durumların, alıcının veya satıcının üçüncü şahıslarla taraf olduğu diğer anlaşmalar açısından da ticari sıkıntılar yaratması söz konusudur.

Ayrıca, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü Maddesinde; "...Ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz." ve 7 inci maddesinde; "Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür." hükümleri yer almaktadır.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ) ve İran National Iranian Gas Company (NIGC) firması arasında 8 Ağustos 1996 tarihinde imzalanan Doğal Gaz Alım Satım Anlaşması kapsamında İran'dan doğal gaz alımlarına ilişkin ödemeler söz konusu Anlaşma'da bulunan hüküm gereği ABD Doları cinsinden yapılmaktadır.